

N:o 9.

Stora utskottets
betänkande N:o 9 i anledning av Land-
skapsnämndens framställning till Ålänns
landsting rörande lag om expropriation
av fast egendom för landskapet Ålänns
behov.

I avseende å utlåtande har Landstinget till Stora utskottet remitterat förberörda framställning jämte Lagutskottets däröver avgivna betänkande.

Lagutskottet har påpekat, att förslaget förutsätter att i landskapet anställas en landskapsagronom till vilken befattningshavares åliggande skulle höra, att företräda landskapet vid expropriation. Samtidigt gör Lagutskottet det definitiva avgörandet av förslaget beroende av Landstingets ståndpunkt till Landskapsnämndens framställning rörande inrättande av antydda tjänst. Utskottet finner likväl icke skäl härtill, utan föreslår att frågan ordnas genom ett alternativt stadgande uti ifrågavarande avseende, exempelvis genom en skild till förslaget fogad paragraf som skulle berättiga Landskapsnämnden att för varje enskilt fall vidta en lämplig person att vistaga av expropriationen påkallade åtgärder.

Mom. 2 uti § 48 stasgar, att fastighet, som avträtts för landskapets behov, skall åtnjuta frihet från allmänna och kommunala utskylder och besvär. Detta synes emellertid innebära en orättvisa främst emot vederbörande kommun, vilken, isynnerhet om den avträdde fastigheten är betydande, därigenom kan berövas avsevärda inkomster. Då det icke heller är uteslutet, att landskapet av exproprierad fastighet kan åtnjuta i penningar uppskattbara fördelar och inkomster, anser utskottet rättvist att kommunen beredes tillfälle att, om den så önskar, pålägga fastigheten kommunal inkomstskatt. På enskilda grunder och då frågan med hänsyn till landskapets ekonomiska ställning kan få praktisk betydelse även beträffande de från en fastighet utgående allmänna utskylderna, anser utskottet jämväl dessa böra för fastigheten ^{or/} läggas också efter det landskapet tillträtt densamma.

Ehuru konsekvensen skulle fordra, att utskottet, som härutinnan avvikit från grundsatsen, att reallaster, vilka bero på offentligrättslig grund, i och med expropriationen utan vidare upphävas, skulle föreslå

nahanda ändring beträffande expropriation av del i fastighet, finner etsamma likväl icke skäl härtill, enär frågan uti antytt fall mestadels komme att sakna praktisk betydelse.

Lagutskottets med avseende å framställningen gjorda ändringar, utslutningar och tillägg, finner utskottet befogade varför, då förslaget i övrigt synes gott och beaktansvärt, utskottet beslutit föreslå

att framställningen ifråga måtte godkännas, dock sålunda, att mom. 2 helt och hållet skulle utgå ur § 48; att nedennämnda §§ ity måtte erhålla följande lydelse

§ 19.

(mom.2) Lantmätare underrätte landskapsagronomen om tid och ställe för förrättningens början; låte ock därom kungöra två gånger i sådan i landskapet utkommande tidning, uti vilken allmänna kungörelser angående landskapet böra införas, med uppmaning till vederbörande jordägare och innehavare av nyttjanderätt eller därmed likställd rättighet att vid förrättningen närvara. Utstakning, som skall omfatta flera fastigheter inom samma kommun, må anses såsom en förrättning.

§ 22.

(mom.2) Landskapsnämnden uppmane genom kungörelse, som bör införas tre gånger i sådan i landskapet utkommande tidning, i vilken allmänna kungörelser rörande landskapet böra införas samt anslås i rådhus eller kommunalstämmas samlingsrum, okände rättsägare, som vilja göra jäv emot överenskommelse eller framställa ersättningsanspråk, att hos Landskapsnämnden sig anmäla inom trettio dagar efter det kungörandet i tidning försiggått.

§ 46.

(mom. 2.) Kan avträdare ej visa samtliga för-
 månsrättsägande borgars tillstånd för honom
 att lyfta det honom/
 tilldömd ersättning, verkställe landshövdingen
 fördelning av medlen med tillämpning av stadgan-
 dona om utmätt fast egendoms försäljning; och
 skall förty borgenärsförteckning enligt 5 kap.
 Utsökningslagen upprättas och föreläggas borgenä-
 närerne vid sammanträde, som hålles å länssty-
 relsen och vilket bör vara kungjort genom dådan
 i landskapet utkommande tidning i vilken allmän-
 na kungörelser rörande landskapet böra införas
 samt genom kallelsebrev delgivet borgenärerna
 på sätt i nämnda kapitel föreskrives, varefter
 förteckningen bör läggas till grund för fördel-
 ningslängden.

§ 52.

Ej må undersökning påbörjas, innan fjorton dag-
 gar från det i § 51 nämnda delgivning förflutit
 och ej heller företagas utan att fastighetsin-
 nehavarene och godmännen om tiden och ställ-
 let för undersökningen i god tid förut under-
 rättas. Skall undersökningen omfatta ett flertal
 fastigheter, må underrättelse meddelas sak-
 ägarne genom kungörelse, som två gånger bör in-
 föras uti sådan i landskapet utkommande tidning,
 i vilken allmänna kungörelser rörande landska-
 pet böra införas.

varhos efter § 53 måtte fogas en sålydande

§ 54.

Innan landskapsagronomtjänst inrättats i land-
 skapet och landskapsagronomen tillträtt sin be-
 fattning, äger Landskapsnämnden för varje särskilt
 fall förordna lämplig person att vid exprop-
 riationen företråda landskapet; och ställa sig

denne till efterrättelse vad ovan angående landskapsagronomen är stadgat.

Mariehamn, den 4 december 1923

På Stora utskottets vägnar:

Herman Mattsson.